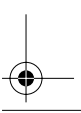
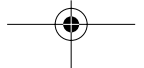
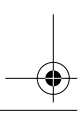
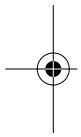
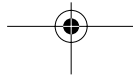
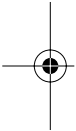

Moderne jenter

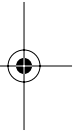
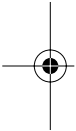

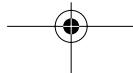
HARRIET BJERRUM NIELSEN OG MONICA RUDBERG

Moderne jenter

Tre generasjoner på vei

UNIVERSITETSFORLAGET

© Universitetsforlaget 2006

ISBN-13: 978-82-15-00955-1

ISBN-10: 82-15-00955-7

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med rettighetshaverne er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov eller tillatt gjennom avtale med Kopinor, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk. Utnyttelse i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar og inndragning og kan straffes med bøter eller fengsel.

Utgitt med støtte fra institusjonen Fritt Ord og Pedagogisk Forskningsinstitutt, Universitetet i Oslo.

Forfatterne har mottatt støtte fra Norsk faglitterær forfatterforening.

Henvendelser om denne utgivelsen kan rettes til:

Universitetsforlaget AS

Postboks 508 Sentrum

0105 Oslo

www.universitetsforlaget.no

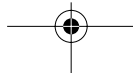
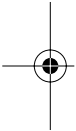
Omslag: Mette Gundersen

Sats: Rusaanes Bokproduksjon AS

Trykk og innbinding: AIT Otta AS

Boken er satt med: Trinite No 1 11,3/13,8

Papir: 100 g Munken Pure 1,3

Innhold

Forord 9

Kapittel 1 En moderne jente blir til 13

Fra «vi» til «jeg» 15

Lysten til å bli moderne 18

Generasjoner i endring 19

Hvem er jentene i denne undersøkelsen? 22

En symfoni av mange stemmer 31

BARNDOM 35

Kapittel 2 Liv og fortelling 37

Levekår i endring 38

Fortelleperspektiv og erindring 45

Erfaring og fortelling 53

Kapittel 3 Respekt for de voksne 59

En liten verden – av fattige og fine 59

Bygdejentene: arbeidsom og beskjeden 64

Byjentene: ambisiøs og beskjeden 68

Foreldre og barn: respekt og kjærlighet 74

Kapittel 4 Autoritet på hell 79

Hierarkier i utakt og ny konformitet 80

Bondejenter: Slik skulle jeg aldri ha det 81

Akademikerjenter: impulsen hjemmefra 84

Den nye fritidsfamilien: en helt alminnelig oppvekst 86

Foreldre og barn: normer i oppbrudd 93

Kapittel 5 Partnerskap med de voksne 97

Kamouflerte klasser 97

Gammel og ny middelklasse: kultur som prosjekt 99

Arbeiderfamilien: ungdommelig og moderne 108

Foreldre og barn: partnerskap og åpenhetskrav 111

Kapittel 6 Ytre og indre kjønn i endring 117

Viltre jenter i tre generasjoner 117

Kjønnede kompetanser 124

Mor, far og datter 133

UNGDOM 151

Kapittel 7 Skjønne, vanskelige, ville tid 153

Ungdomskultur i emning og sparsommelighet på retur 156

Tenåringen fødes og vokser til 160

Ferdig med fjortis og på jakt etter seg selv 168

Unge jenters bidrag: å arbeide «gjennom kjønn» 171

Kapittel 8 Pen eller billig? 175

Ungdomsliv på landet 175

Ungdomsliv i byen 179

Krigen ødela min ungdom 184

Seksualitet: pene piker og graviditetsangst 187

Kapittel 9 Populær eller prektig? 193

Venninneliv med gutter som hovedpersoner 193

Rastløse storbyjenter 200

Bygda som eksil og ørken 202

Hybelliv 204

Seksualitet: mellom prippen og lett på tråden 206

Kapittel 10 Selvstendig eller utsatt? 213

Gjengjenter 213

Jentegjenger 217

Gutter som trussel mot selvstendigheten 221

Seksualitet: opplyste og utsatte jenter 226

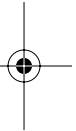
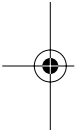
Kapittel 11 Ytre og indre kropp i endring 235

Fri eller utsatt kropp? 236

Fra taushet til tvetydig italesettelse 237

Kroppen som prosjekt 244

Kroppen som grense 253

VEIEN TIL VOKSENLIVET 257

Kapittel 12 Tre generasjoner på vei 259

Mellom pliktmoral og ny individualisme 261

Mellom ny frihet og tradisjonelt kjønn 265

Mellom selvutvikling og relasjoner 268

Kapittel 13 Arbeid og ekteskap 281

Lengsel ut 281

Ut og tjene 283

Giftermål som karrierevei 288

Utdanning for den utvalgte skare 290

Det var sånn den gangen 297

Kapittel 14 Utdanning og familie 301

Man skulle først ta utdanning 301

Par i utdanning 306

Romantikk og tvil 313

Fra husmorsamfunn til likestillingssamfunn 317

Kapittel 15 Karriere og kjærlighet 325

Målrettet eller diffus? 325

Utdanning og karriere 329

Kjærlighet og likestilling 332

Familie og barn og alt det der ti år senere 335

Kjærligheten ti år senere 340

Kapittel 16 Kvinnelighet på klassereise 345

Slektskjeder og mobilitet 345

Modernisering av kjønn – fem generasjonshistorier 348

Nye politiske identiteter? 360

Vedlegg 367

Referanser 371

Noter 379

Register 411